

nve@nve.no

Dato: 21.09.2021
Dokumentnummer: 21/6643-2
Deres referanse:
Saksbehandler: Oddrun Lund

Høring av Høringsuttale til søknad om utvidelse av offshore demonstrasjonsanlegg for flytende vindturbiner og invitasjon til digitalt møte. NVEs referanse: 201101285-49

Vi viser til høringsbrev fra NVE datert 10.08.2021, med høringsfrist 24.09.2021, og til orienteringsmøte med lokale og regionale myndigheter 24.08.

Verdens første flytende vindturbin Hywind ble etablert utenfor Karmøy i 2009 og selskapet Marin Energi Testsenter AS (METCentre) ble stiftet som et testsenter for test og demonstrasjon av havenergi. Testsenteret framstår i dag som et verdensledende testsenter for fullskala testing av flytende havvind og har en rekke prosjekter og teknologier i sin portefølje. METCentre AS eies av flere aktører, bla Karmøy kommune med 8 %, og er knyttet til næringsklyngen Norwegian Offshore Wind Cluster, med ca 300 medlemsbedrifter.

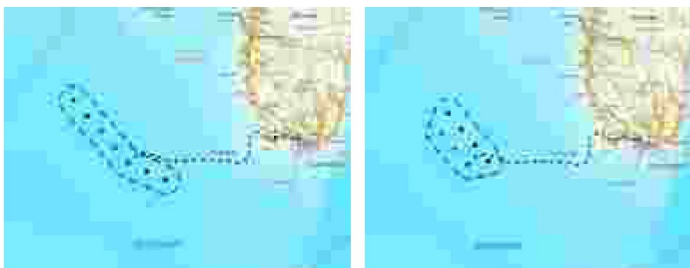
METCentre fikk i 2013 konsesjon fra Olje- og energidepartementet etter havenergiloven for å bygge og drive et test- og demonstrasjonsanlegg for flytende offshore vindkraft med inntil to flytende vindturbiner med samlet installert effekt på inntil 10 MW. Konsesjonen gir selskapet rett til å drifte demonstrasjonsanlegget til 2042.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt konsesjonssøknad og konsekvensutredning fra Marin Energi Testsenter AS (METCentre) for utvidelse av et eksisterende demonstrasjonsanlegg for flytende vindturbiner utenfor Karmøy. Konsesjonssøknaden gjelder utvidelse for å øke den samlede installerte effekten for demonstrasjonsanlegget til 85 MW, med totalt syv testplasser utenfor Karmøys vestkyst. Konsesjonen vil gi selskapet rett til å drifte demonstrasjonsanlegget i 25 år fra konsesjonstillatelse gis.

Bakgrunnen for søknaden om utvidelse av demonstrasjonsanlegget er at alle de tilgjengelige testplassene i demonstrasjonsanlegget nå er bestilt, og at METCentre opplever stor etterspørsel etter testplasser for flytende vindturbiner.

Det utredes 2 ulike alternativer for beliggenhet

1. Testplassene er plassert på rekke, med 2 nye i hver ende av de som allerede er gitt konsesjon
2. De 4 nye testplassene er plassert foran de 3 etablerte, sett mot Karmøy



Søknaden omfatter også et nytt 66 kV sjø- og jordkabelanlegg fra demonstrasjonsanlegget til Skudeneshavn transformatorstasjon, samt søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for den delen av kabelanlegget som er planlagt som jordkabel på land.

Dette er den første av to høringer, og NVE ønsker i denne runden innspill fra Karmøy kommune til om den omsøkte utvidelsen er godt nok utredet.

Demonstrasjonsanlegget og de nye testplassene som METCentre nå søker om ligger utenfor grunnlinja. Anlegget vil likevel være godt synlig fra Karmøy og ha noe innvirkning på ulike interesser på land og i sjøområder som bør utredes ytterligere.

Næringslivets interesser

Karmøy kommune ønsker at det legges til rette for videreutvikling av testanlegget, som er viktig for fremtidig utvikling av ren energi.

Denne regionen har en særlig høy konsentrasjon av bedrifter og arbeidsplasser innen verfts- og leverandørindustri til olje & gass og maritime operasjoner. Konsentrasjonen av arbeidsplasser i disse næringene er opp til 9 ganger høyere enn landet for øvrig. Testsenteret og den tilhørende næringsklyngen Norwegian Offshore Wind Cluster, har derfor en særlig viktig rolle for omstillingen disse næringene og arbeidsplassene til grønn fornybar marin energiproduksjon. Menon's analyse i 2020 anslår rundt 4.400 nye arbeidsplasser på Haugalandet og Sunnhordland i 2050 i denne næringen. Telemarksforskningens beste scenario for arbeidsplassvekst viser totalt for Haugalandet 7.500 nye arbeidsplasser innen 2040 i privat sektor. Tallene er ikke direkte sammenlignbare og har ulike forutsetninger, og kan ikke relateres til MET Centre alene. Det er likevel rimelig sannsynlig at utvidelse av testaktiviteten vil bidra positivt til at en større del av jobbskaping innen denne nye næringen vil skje på Haugalandet.

Fiskarlaget Vest har i sitt høringsnotat uttalt seg noe kritisk til både kabelføringen og utvidelse av konsesjonsområdet, særlig alternativ 2. Fiskarlaget Vest trekker fram konsekvenser for gytefelt, reketraling og fiske med teiner, garn, og snurrevad. For alternativ 1 uttaler fiskarlaget at det er mulig å finne løsninger for ulempene for fiskeriinteressene.

Strendene langs vest-Karmøy er et av kommunens reiselivsfyrtårn. Reiselivsaktivitet på Karmøy retter seg sterkt inn mot lokale kultur- og naturkvaliteter og utsikt mot hav og solnedgang. Reiselivsbedrifter langs dette strekket er derfor noe sårbare for den typen inngrep vindkraftanlegg representerer, mens testanlegget også kan fascinere andre.

Innspill til konsekvensutredningen

Karmøy kommune har noen konkrete innspill til det utredningsarbeidet som er gjennomført som del av søknaden så langt.

For tema **landskapsbilde** er influensområdet i KU'en definert som alle områder som ligger under 20 km fra de nye turbinpunktene. For tema **kulturarv** er influensområdet definert som ut til 10 km fra nærmeste vindturbin. Kulturminner og kulturmiljøer preger landskapet i Karmøy fra nord til sør. Disse områdene er sammenfallende med det området som Statsforvalteren nå foreslår som et sammenhengende landskapsvernområde, Vestkysten landskapsvernområde.

Testanlegget vil bli godt synlig både fra strendene Sandvesanden og Åkrasanden og fra landskapet mellom, se figur 6-22- 6-30. Dette er friluftsområder flittig benyttet av både lokalbefolkning og tilreisende hele året. Delområde 4 (Sandve – Ferkingstad og delområde 5 (Åkrasanden) beskrives i KU'en som «områder der den direkte kontakten med det åpne havet utenfor et sentralt trekk i landskapskarakteren. Horisonten er en viktig visuell opplevelse i landskapsrommet, og tiltaket vil kunne bidra til noe forringelse av totalopplevelsen». Dette gjelder både alternativ 1 og 2.

Det søkes om en utvidelse av dagens anlegg fra tre til syv turbiner, hvor de nye turbinene er en del høyere enn dagens konsesjonsgitte turbiner. Samlet sett anses begge utbyggingsalternativene å medføre *middels negativ*

konsekvens for landskapsbildet i følge utredningen. Det bør vurderes om denne vektingen bør endres til *store konsekvenser*. I tabell 6-17 oppgis konsekvensen for kulturmiljøene som er tatt med i utredningen som «*ubetydelig*». Kommunen mener kulturmiljøene Geitungane, Ferkingstad og Skudeneshavn burde vært tatt med i konsekvensutredningen, for å synliggjøre hvilke konsekvenser utbyggingen gir i disse områdene.

For tema **naturmangfold** vil influensområdet potensielt kunne være veldig stort. I utredningen er det i første rekke fokusert på konsekvenser for sjøfugl som hekker i nærområdet (< 20 km) og sesongtrekket. Tabell 6-27 i konsekvensutredningen viser at verneområdene Jarsteinen, Ferkingstad og Spanholmane naturreservater vil ha *noe forringet påvirkning*. Sjøfugl vil ha *noe forringet påvirkning*, mens sjøpattedyr og fisk vil ha *ubetydelig påvirkning*. Samlet sett viser utredningen at alternativ 1 vil medføre *middels* til *stor negativ konsekvens* for naturmangfold, primært som følge av økt kollisjonsrisiko for fugl. Alternativ 2 vurderes som mindre konfliktfylt, som følge av en mer kompakt utforming av anlegget. Dette alternativet vurderes derfor å ha *middels negativ konsekvens*. Karmøy kommune har ikke merknader til disse vurderingene.

Demonstrasjonsanlegget bør gjøre gode kartlegginger og undersøkelser i driftsfasen. Miljøplan vedlagt søknaden skisserer muligheter, men mangler konkrete planer for hva som skal følges opp og hvordan det skal gjøres. En miljøoppfølgingsplan kan inneholde:

- Støyanalyser i sjø og i luft
- Påvirkning for marine organismer - fisk og pattedyr - eventuelt begroing
- Fugl – påvirkning og evt. endringer
- Stømningsforhold - i hvilken grad strømningsforholdene blir påvirket.
- Spredning av fremmede arter
- Forurensning av oljer og kjemikalier (selv om systemet skal være tett så foreligger det en risiko som folk er bekymret for)
- Forsøpling (selv om dette skal ryddes opp, så foreligger det en bekymring blant folk at dette blir liggende eller forsvinner)
- Lyspåvirkning

Kabelanlegg i sjø vil berøre kommuneplanens arealer i sjø avsatt til hensynssone bevaring naturmiljø (Gyfefelt) og båndleggingssone etter andre lover. Dette må behandles særskilt, og kan løses ved en dispensasjon eller endring i kommuneplanens arealdel.

Konklusjon

Karmøy kommune ønsker at det legges til rette for videreutvikling av testanlegget, som er viktig både for det grønne skiftet og for næringslivet i regionen. Hensynet til potensiell jobbskaping innen havvind og omstilling av regionens leverandørindustri til denne nye næringen, må vektas høyt.

Samtidig er det noe motstridene interesser mellom denne nye næringen og eksisterende næringer innen fiskeri og reiseliv. Disse interessekonfliktenes må det arbeides videre med for å minimalisere konsekvenser. Karmøy kommune sin vurdering så langt er at alternativ 2 er minst ønskelig fra et fiskerihensyn, men ser ut til å gi minst uheldig påvirkning i forhold til landskapsbilde, kulturarv, reiseliv, friluftsliv og naturmangfold.

Karmøy kommune ber om at det ses på hvordan testanlegget kan etableres mest mulig skånsomt i forhold til å ivareta naturattraksjonene på Karmøy. Konkret kan det om mulig være å trekke testfeltet lengre sørover og se på muligheter for mindre avstand mellom de enkelte testpunktene. God dialog med fiskeriinteressene er særlig viktig.

Med hilsen

Vibeke Vikse Johnsen
rådmann

Eiliv Staalesen
kommunalsjef teknisk etat

Dokumentet er godkjent elektronisk.